

Vergaderjaar 2007–2008

31 499

Alerteringssysteem terrorismebestrijding

Nr. 3

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 22 augustus 2008

De commissie voor de Rijksuitgaven¹ heeft een aantal vragen aan de Algemene Rekenkamer voorgelegd over het rapport «Alerteringssysteem terrorismebestrijding» (Kamerstuk 31 499, nrs. 1 en 2).

De Algemene Rekenkamer heeft deze vragen beantwoord bij brief van 21 augustus 2008.

Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie voor de Rijksuitgaven,
Aptroot

De adjunct-griffier van de commissie voor de Rijksuitgaven,
Van de Wiel

¹ Samenstelling:

Leden: Van der Vlies (SGP), Vendrik (GL), Kant (SP), Blok (VVD), Ten Hoopen (CDA), Weekers (VVD), Van Haersma Buma (CDA), De Nerée tot Babberich (CDA), Aptroot (VVD), voorzitter, Dezentjé Hamming-Blumink (VVD), Omtzigt (CDA), Koşer Kaya (D66), Luijben (SP), Van der Veen (PvdA), Kalma (PvdA), Van Gerven (SP), Blanksma-van den Heuvel (CDA), Cramer (CU), Van Dijk (PVV), Gesthuizen (SP), Ouwehand (PvdD), Heijnen (PvdA), Tang (PvdA), Vos (PvdA), ondervoorzitter en Vacature (algemeen).

Plv. leden: Van der Staaij (SGP), Van Gent (GL), Roemer (SP), Van der Burg (VVD), Jonker (CDA), Snijder-Hazelhoff (VVD), De Vries (CDA), Van Hijum (CDA), Van Beek (VVD), Bokestijn (VVD), De Pater-van der Meer (CDA), Van der Ham (D66), Gerkens (SP), Vermeij (PvdA), Kuiken (PvdA), Vacature (algemeen), Vacature (CDA), Anker (CU), De Roon (PVV), Irrgang (SP), Thieme (PvdD), Heerts (PvdA), Besselink (PvdA), Depla (PvdA) en Mastwijk (CDA).

1

Wat is de motivering geweest om voor het voeren van gesprekken met vertegenwoordigers speciaal te kiezen voor de genoemde vier bedrijfssectoren?

Wij wilden in ieder geval de sector spoor betrekken in ons onderzoek, omdat in deze sector de tot nu toe enige alertering heeft plaatsgevonden. Verder was spreiding van de sectoren over de betrokken beleidsdepartementen een belangrijke overweging bij de selectie ervan.

2

Heeft de Algemene Rekenkamer overwogen ook gesprekken te voeren met de AIVD, gelet op hun informatiepositie bij terroristische dreigingen? Zo neen, waarom niet?

Bij het afbakenen van het onderzoek heeft de Algemene Rekenkamer ervoor gekozen om de informatiepositie van de AIVD buiten het onderzoek te laten. Informatie van AIVD, MIVD en KLPD vormt in principe de aanleiding voor een mogelijke alertering. Deze informatie werd in dit onderzoek daarom als een gegeven beschouwd om zo de complexiteit van het onderzoek te beperken.

3

Op basis van welke (jaarlijkse) frequentie adviseert de Algemene Rekenkamer oefeningen te houden, zodat de praktische bruikbaarheid van het Alerteringssysteem Terrorismebestrijding (ATb) getoetst en op peil gehouden kan worden?

De Algemene Rekenkamer heeft zich in dit onderzoek niet gericht op de gewenste frequentie van oefeningen. Zij heeft geen bezwaar tegen de door de NCTb gehanteerde afspraken met de sectoren hierover. We vinden het wel van belang dat deze afspraken worden nagekomen, zodat de oefeningen daadwerkelijk plaatsvinden en er lering kan worden getrokken uit de oefeningen.

4

Wat zijn volgens de Algemene Rekenkamer de gevolgen en effecten voor de regierol en de samenwerking als de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding (NCTb) wordt ondergebracht bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK)? Wat zou deze wijziging betekenen voor de integrale aanpak?

Ons onderzoek naar het ATb richtte zich op één van de taken van de NCTb, namelijk het ontwikkelen en beheren van het ATb. De coördinerende activiteiten die daarbij horen, hangen samen met de activiteiten van het Ministerie van BZK voor het beleidsdossier Bescherming Vitale Infrastructuur (BVI). Daaruit volgde onze overweging om vergelijkbare onderdelen van het ATb en BVI zoveel mogelijk samen te laten optrekken. Het gaat ons dus niet om de positie van de NCTb als geheel, maar om het stroomlijnen van bepaalde taken van de NCTb en van het Ministerie van BZK. Dat zou ook aansluiten bij de uitgangspunten van de Strategie Nationale Veiligheid, waaronder *unité de doctrine*. Ook kan hiermee voorkomen worden dat sectoren en lokale overheden te maken krijgen met twee verschillende onderdelen van de rijksoverheid die vergelijkbare activiteiten uitvoeren.

5

Wat zijn volgens de Algemene Rekenkamer de gevolgen en effecten voor de regierol en de samenwerking als het ATb wordt ondergebracht bij het ministerie van BZK? Wat zou deze wijziging betekenen voor de integrale aanpak?

Door het ATb onder te brengen bij het Ministerie van BZK, wordt de afstemming met het beleidsdossier BVI vereenvoudigd. Het Ministerie van Justitie zou hierbij als vakdepartement betrokken moeten blijven vanwege zijn deskundigheid op het gebied van terrorismebestrijding. Dit is ook zo geregeld voor de overige sectoren in het beleidsdossier BVI.

6

Welke actor zou naar de mening van de Algemene Rekenkamer verantwoordelijk moeten zijn voor het doorvoeren van de leerpunten uit gehouden oefeningen?

In beginsel mag worden verwacht dat alle bij een oefening betrokken actoren, ook de NCTb, in eerste instantie zelf verantwoordelijkheid nemen voor de lering die uit de oefening valt te trekken. Het past bij de rol van de coördinator (NCTb) om daarbij in het bijzonder te waken over de ATb-brede leerpunten. Hij dient volgens de Algemene Rekenkamer bovendien zicht te houden op de wijze waarop de betrokken actoren lering trekken uit oefeningen. Waar nodig dient hij de actoren te stimuleren om de hen betreffende leerpunten te implementeren.

7

Zijn er ook inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd in de tekst van dit rapport?

Nee.

8

Kan de Algemene Rekenkamer concreet uiteenzetten op welke manier zij de regierol van het NCTb nadrukkelijker ingevuld zou zien worden?

De Algemene Rekenkamer is van mening dat de NCTb voor de invulling van zijn regierol zicht moet houden op de werking van het ATb. Daarvoor zal hij zich bijvoorbeeld op de hoogte moeten stellen van:

- de mate waarin de A-locaties in beeld zijn;
- de mate waarin en de kwaliteit van de afstemming over het ATb op lokaal niveau tussen sectoren, lokale overheid en politieregio's;
- de uitvoerbaarheid van de maatregelen die voortvloeien uit het ATb.

Het is voorstelbaar ook andere taken tot de regierol van de NCTb te laten behoren. Bijvoorbeeld het actueel houden van een bestand van contactpersonen.

Waar anderen dan de NCTb verantwoordelijkheid dragen voor het functioneren van (onderdelen van) het ATb, mag van de NCTb worden verwacht dat hij erop toeziet dat deze verantwoordelijkheden worden waargemaakt. De essentie van de regierol is dat de NCTb op basis van inzicht in de werking van het ATb maatregelen treft of zijn invloed aanwendt om de werking van het ATb te (doen) verbeteren (zie ook het antwoord op vraag 6).